

# Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

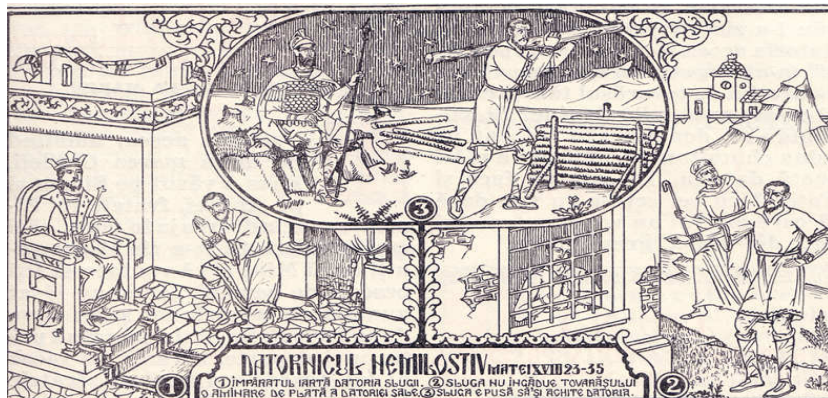
## Duminica a unsprezecea după Rusalii

### Evanghelia zilei

#### Pilda datornicului nemilostiv

(Matei 18, 23-35)

23. De aceea, asemănatu-s-a împărăția cerurilor omului împărat care a voit să se socotească cu slugile sale.
24. Și, începând să se socotească cu ele, i s-a adus un datornic cu zece mii de talanți.
25. Dar neavând el cu ce să plătească, stăpânul său a poruncit să fie vândut el și femeia și copiii și pe toate câte are, ca să se plătească.
26. Deci, căzându-i în genunchi, sluga aceea i se închina, zicând. Doamne, îngăduiește-mă și-ți voi plăti ție tot.
27. Iar stăpânul slugii aceleia, milostivindu-se de el, i-a dat drumul și i-a iertat și datoria.
28. Dar, ieșind, sluga aceea a găsit pe unul dintre cei ce slujeau cu el și care i datora o sută de dinari. Și punând mâna pe el, îl sugruma zicând: Plătește-mi ce ești dator.
29. Deci, căzând cel ce era slugă ca și el, îl ruga zicând: Îngăduiește-mă și îți voi plăti.
30. Iar el nu voia, ci, mergând, l-a aruncat în închisoare, până ce va plăti datoria.
31. Iar celelalte slugi, văzând deci cele petrecute, s-au întristat foarte și, venind, au spus stăpânului toate cele întâmplate.
32. Atunci, chemându-l stăpânul său i zise: Slugă vicleană, toată datoria aceea ți-am iertat-o, fiindcă m-ai rugat.
33. Nu se cădea, oare, ca și tu să ai milă de cel împreună slugă cu tine, precum și eu am avut milă de tine?
34. Și mâniindu-se stăpânul lui, l-a dat pe mâna chinuitorilor, până ce-i va plăti toată datoria.
35. Tot așa și Tatăl Meu cel ceresc vă va face vouă, dacă nu veți ierta- fiecare fratelui său- din inimile voastre.



### Din tâlcuirea Evangheliei-Sf. Ioan Gură de Aur

Prin pilda datornicului nemilostiv, Hristos a urmărit mai multe lucruri: întâi, a deschis calea poruncii Sale, de a ierta neconținut; apoi, a smerit pe cel care se mândrește că iartă; în sfârșit a arătat că nu e greu să ierți, ci foarte ușor.

„I s-a adus lui un datornic cu zece mii de talanți. Neavând el să plătească, a poruncit să-l vândă pe el și pe femeia lui și pe copiii lui”. A poruncit aceasta pentru a-l face să se roage, nu să-l vândă. Dacă ar fi vrut să-l vândă, nu i-ar fi ascultat rugămintea, nici nu i-ar fi iertat datoria. A vrut să-l facă însă să-și dea seama de ce mare datorie îl izbăvește, pentru a fi în consecință mai milostiv cu tovarășii săi.

După ce a ieșit de la stăpânul său, nu după multă vreme, ci îndată, pe când îi suna încă în ureche binefacerea, datornicul a întrebuițat în rău darul și libertatea dată de stăpân. „Găsind pe unul din tovarășii lui, care îi era dator cu o sută de dinari, îl sugrumă, zicând: «Plătește-mi ce-mi ești dator!»”. Deși rugăciunea tovarășului său („Îngăduiește-mi și-ți voi plăti tot!”) nu era pentru o datorie la fel de mare cu datoria pentru care se negase el, totuși n-a acceptat nici o amânare, trimițându-și aproapele la închisoare.

Pentru că binefacerea stăpânului nu l-a făcut mai bun, rămâne ca pedeapsa să-l mai îndrepte. Lui Dumnezeu nu-I pare rău de darurile și harurile ce le face oamenilor; dar răutatea acestui datornic a fost atât de mare că a anulat aproape și această lege. („Și mâniindu-se stăpânul lui, l-a dat pe mâna chinuitorilor, până ce-i va plăti toată datoria”).

Suntem chemați prin această parabolă, să ne recunoaștem greșelile noastre și să iertăm celor ce ne greșesc, însă nu superficial, ci din inimă, ca nu cumva, răzbunându-ne pe cei ce ne-au greșit, să împlântăm sabia în noi înșine. Pentru că dacă urâm pe alții ne pedepsim pe noi înșine, după cum dacă iubim pe alții ne facem nouă înșine bine.

Să căutăm, dar, să nu urâm pe nimeni, ca și Dumnezeu să ne iubească pe noi, să Se milostivească și să ne miluiască, chiar dacă păcatele noastre ar fi de zece mii de talanți.

## Din sinaxarul săptămânii

*1 septembrie: Începutul anului bisericesc*

Anul începea la israeliți cu luna lui Tișri (septembrie), lună în care sunt cele mai numeroase sărbători religioase. Astfel, în ziua întâi a lunii era sărbătoarea trâmbițelor cu adunare sfântă la locașul sfânt (Levitic 23-24). Anul nou se numea la israeliți *Roș hașșanah* iar sărbătoarea lui ținea două zile. Anul Nou sau *Capul Anului = roș hașșanah* era sărbătorit pe 1 Tișri (1 septembrie). Deoarece se anunța poporului prin sunet de corn se mai numea și *Șofar*, moment în care se cântau lui Dumnezeu imnuri de mulțumire și de laudă.

Praznicul Anului Nou bisericesc a fost stabilit de Sfinții Părinți la Sinodul I de la Niceea, când împăratul Constantin, biruind pe Maxențiu prigonitorul, a înnoit și a luminat toată lumea cu dreapta credință, dezrădăcinând praznicele păgânești. Izbăvind pe creștini de jugul greu al persecuțiilor, a schimbat înțelesul Indictionului (ce desemna o perioadă de 15 ani). Sfinții Părinți au rânduit să se prăznuiască Anul Nou bisericesc ca un început al mântuirii creștinilor, aducându-ne aminte de intrarea lui Hristos în mijlocul adunării evreilor și de vestirea din cartea lui Isaia a „anului Domnului bine primit”.

Așadar, Biserica dreptmăritoare prăznuiește acest Indiction creștin (Anul nou pe 1 septembrie) accentuând latura duhovnicească – a lepăda pe omul cel vechi cu faptele lui și a ne îmbrăca în cel nou, după chipul Celui ce L-a zidit. De aceea prăznuim Anul Nou bisericesc așa cum ne sfătuiește Apostolul, zicând: „Întru înnoirea vieții să umblăm”, adică să slujim lui Dumnezeu întru înnoirea Duhului, care este urmarea împlinirii poruncilor.

În ziua de *1 septembrie*, este pomenit și *Sfântul Simeon Stâlpnicul, împreună cu mama sa, Cuvioasa Marta*. Sf. Simeon Stâlpnicul, născut în satul Sisan, din părțile Ciliciei, s-a călugărit încă de la vârsta de optsprezece ani. S-a stabilit apoi într-un munte din apropierea satului Talanissa, unde a petrecut multă vreme în rugăciune și nevoițe peste puterea firii omenești, vestindu-se în toate părțile de tămăduirile și minunile pe care Sf. Simeon le săvârșea. Multime de popor se aduna și toți căutau să se atingă de el, cerând binecuvântare.

Supărându-se fericitul de o cinste ca aceea și de neodihnă, a găsit un alt mod de scăpare din gâlceville omenești. A socotit să-și zidească un stâlp și să stea pe el, ca cei ce voiau să se atingă de dânsul să nu poată; deci a zidit stâlpul și pe el o chiliuță strâmtă, unde, suindu-se petrecea în post și rugăciune. *Astfel, a devenit Sf. Simeon, întâiul stâlpnic*. Și așa ducându-și viața, pe feluriți stâlpi, propovăduind Cuvântul lui Dumnezeu și săvârșind nenumărate minuni, s-a apropiat de sfârșitul său, având peste o sută de ani. După un timp, s-a zidit o biserică în numele Cuviosului Simeon Stâlpnicul și au fost mutate acolo sfintele moaște. Minunile nu se împutăneau și tămăduirile bolnavilor izvorau. În toți anii la ziua pomenirii lui, se arăta potrivit Tradiției, o stea mare deasupra stâlpului și toată partea aceea o strălucea.

Când părinții Sfintei Marta i-au rânduit căsătoria, la început aceasta a fost foarte necăjită, căci dorea să fie călugăriță. Dar însuși Sfântul Ioan Botezătorul i s-a arătat, spunându-i că trebuie să se mărite și că va avea parte de un copil sfânt. Acesta avea să ajungă vestitul nevoitor și stâlpnic, Sfântul Simeon cel din Muntele Minunat. Trăind în multă rugăciune, săvârșind faptele milei sufletești, Sfânta Marta a murit în anul 551, fiind îngropată alături de stâlpul fiului ei. După moarte s-a arătat de câteva ori, tămăduind bolnavi și învățând norodul.

*Pe 5 septembrie*, este pomenit *Sfântul Prooroc Zaharia, tatăl Sfântului Ioan Botezătorul*. Acest sfânt Zaharia a fost preot în Ierusalim pe vremea împărăției lui Irod, fiind din neamul lui Avia. El și soția sa Elisabeta erau drepti amândoi înaintea lui Dumnezeu, umblând fără prihană în toate poruncile și rânduielile Domnului ” (Luca 1,6). Mult petreceau în rugăciune pentru a-i binecuvânta Dumnezeu cu un copil.

Într-un an, însă, pe când Zaharia își împlinea slujba în Templu, i s-a arătat Arhanghelul Gavriil, zicând: „Nu te teme, Zaharia, rugăciunea ta a fost ascultată și Elisabeta, femeia ta, îți va naște un fiu și-l vei numi Ioan” (Luca 1,13). Relatarea Scripturii spune că Zaharia a fost uimit de veste, grăind împotriva că el și soția sa erau prea bătrâni spre a mai avea copii. De aceea, îngerul i-a spus că nu va mai fi în stare să vorbească până nu se va naște pruncul. Curând a plecat acasă. Iar Elisabeta a zămislit într-adevăr un fiu.

În a opta zi de la nașterea lui Ioan, rudeniile familiei și vecinii au venit spre a-l tăia împrejur și voiau să-l numească Zaharia, după tatăl său. Însă părinții lui s-au împotrivit – tatăl său scriind pe o tăbliță - spunând că numele lui va fi Ioan, așa cum i-a poruncit Arhanghelul Gavriil. Atunci s-a dezlegat limba lui Zaharia și a putut să grăiască. Așa s-a făcut că acești credincioși soți au fost aflați vrednici de a deveni părinții Sf. Ioan Botezătorul.

Mai târziu, când Irod împăratul și-a trimis ostașii să omoare pe toți pruncii iudeilor, nădăjduind astfel să piardă pe pruncul Hristos cel abia născut, Elisabeta a fugit cu pruncul ei în pustie. Ei au fost scăpați de oștenii care se apropiu, prin deschiderea minunată a unei stânci. Însă Zaharia a fost omorât pe când slujea la altarul Templului, după ce și-a mărturisit vitejește credința în Dumnezeu: „Voi veți ucide trupul, iar Domnul va primi sufletul meu”. După patruzeci de zile de lauciderea lui Zaharia, Sfânta Elisabeta și-a dat sfârșitul în aceeași peșteră. Iar Sfântul Ioan a fost hrănit de un înger până la creșterea lui, și l-a păzit în pustie, până la ziua arătării sale către Israel.

*6 septembrie: Pomenirea minunii Sf. Arhanghel Mihail în Colose* În Colose din Frigia, aproape de Ierapole, era o biserică a Sfântului Arhanghel Mihail, deasupra unui izvor cu apă făcătoare de minuni, din care bolnavii primeau multe tămăduiri, ca la scaldătoarea Siloamului.

Fapte ca acestea umpleau de pizmă pe păgânii din Colose, care luptau să oprească venirea credincioșilor la această biserică. Ura lor se îndrepta împotriva cinstului slujitor al bisericii de acolo, preotul Arhip, un om cu viață sfântă, care încă din copilărie se afla în slujba acelei biserici și care era un bun propovăduitor al dreptei credințe, aducând pe mulți la Hristos. De aceea, în repetate rânduri dușmanii credinței au încercat să-l piardă, dar acesta s-a izbăvit cu paza Arhanghelului. Deci, fiind cuprinși de pizmă pentru minunile ce se făceau la biserică închinată Sf. Mihail, păgânii au pus la cale, în cele din urmă, să abată asupra bisericii râul care curgea aproape, ca să înecă biserică și să piardă și pe Arhip. S-a arătat însă dumnezeiescul Arhistrateg însuși și, poruncind lui Arhip să se îmbărbăteze, a lovit cu un toiag piatra cea mare pe care se sprijinea altarul bisericii, deschizând o prăpastie prin care apa trecând, a izbăvit de la pieire și biserică și pe slujitorul ei. De aunci s-a numit locul acela *Hones*, adică *mistuire*, pentru că de la minunea lucrării Sf. Arhanghel Mihail, apele se mistuiau permanent în piatră.

După: *Proloage, vol. II și Viețile Sfinților pe luna septembrie*

### Bucuria de a ierta și de a fi iertat

Parabola datornicului nemilostiv pune în față o frecvent întâlnită situație, aceea de a fi iertați de Dumnezeu, dar a nu ierta la rândul nostru. Aceasta înseamnă o revoltă împotriva divinității sau, în cel mai îngăduitor caz, o neînțelegere totală a lui Dumnezeu care este milostiv și iertător.

Există o vorbă în popor care spune că oamenii poartă niște desagi pe umeri. În desaga din spate pun păcatele lor, iar în desaga din față pun păcatele altora, în așa fel încât văd mereu păcatele altora, fie în desaga lor din față, fie în desaga aproapelui care merge înaintea lor. De aceea suntem întotdeauna gata să-l judecăm pe fratele nostru, aparent după dreptate. Dacă ne-am vedea însă și păcatele noastre, i-am judeca și pe alții după bunătate și i-am ierta.

În acest sens, Sfântul Vasile cel Mare ne îndeamnă: „Încetează de a te mai scuza fără folos, arătând că și alții păcătuiesc; nu lăsa timp liber minții tale ca să cerceteze slăbiciunile altora, ci ia seama la tine însuși, adică îndreptează ochiul tău ca să te cerceteze bine pe tine însuși.” (Predica: *Ia seama la tine însuși*, 5). Pentru a ne afla astfel împăcați și conștienți atunci când cerem: „Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri.”

În această frază a rugăciunii *Tatăl nostru*, iertarea este surprinsă din două perspective: una se referă la iertarea pe care o cerem Tatălui ceresc, alta este iertarea promisă de noi „greșiților noștri”. Cuvântul *precum* arată că iertarea celor care ne-au greșit trebuie îndeplinită anterior, și chiar ca un fel de măsură-model pentru mila lui Dumnezeu-Tatăl față de noi. „Tot așa și Tatăl Meu cel ceresc vă va face vouă, dacă nu veți ierta - fiecare fratelui său - din inimă greșelile” (Matei 18, 35) Prin acest „*precum*”, Hristos ne revelează și actualizează în noi ipostaza primordială a relației de Asemănare a noastră cu Dumnezeu. Când iertăm, ne facem părtași la acțiunea de iertare a lui Dumnezeu, cu alte cuvinte, ne înălțăm la starea de „colaboratori” ai lui Dumnezeu, de participanți la distribuirea milei divine. Există o asemănare între iertarea obținută prin Taina Spovedaniei, în care Dumnezeu, prin preot, dezleagă păcatele greșitului, și ușurarea care se produce tainic în inima celui care este răbdător față de greșiții lui, ridicându-l, de la o funcțiune de justiție omenească, sau naturală (ca legea talionului), la trăirea tainei.

Astfel, dacă ni se pare că avem dreptul să nu iertăm, chiar și atunci trebuie să trecem cu vederea vina sau greșelile aproapelui, contribuind astfel la combaterea răului și la îndreptarea situației.

Suntem datori nu numai a ierta, ceea ce ne-ar putea oferi satisfacția orgolioasă a bunătății, ci a ști să ne facem iertați, ceea ce este echivalentul desăvârșit al pocăinței.

Vasilica

### Semnificațiile onomastice ale săptămânii

**Antim, Antimia** – nume devoțional grecesc, cunoscut ca supranume al Afroditei și al Herei, s-a format de la subst. *anthos*, „floare” sau vb. *anthó*, „a înflori”, în sens figurat „a prospera”. *Antim (Antimia)* are semnificația de „înfloritor, înfloritoare”.

**Macarie** - nume augural de origine greacă, format pe baza adj. *makários* „fericit”.

**Marta** – nume biblic, afectiv, de origine arameeană, corespunde subst. *marta*, „stăpână, doamnă”.

**Moise** – nume biblic cu valoare afectivă, prezintă etimologie nesigură. Dintre ipotezele etimologice moderne menționăm:

1. ebraicul și arabul *msh*, „a scoate, a trage afară”;
2. radicalul egiptean *mši*, „a naște”;
3. radicalul ugaritic și arab *mšw*, „fiu”.

**Simion; Simon, Simona** – nume devoțional de origine ebraică, corespunzător biblicului *Šim 'on*, explicat în mod tradițional prin intermediul vb. *šama/shama* „a auzi, a îndeplini”, semnificând „(Domnul) a auzit”.

**Zaharia** – nume teoforic biblic de origine ebraică, continuă numele persan *Zekharyah*, un compus cu semnificația „Domnul și-a adus aminte”.

După: *Dicționarul enciclopedic al numelor de botez*

### Brâul Maicii Domnului

Cinstitul Brâu a fost țesut conform Tradiției de însăși Maica Domnului, care după Adormirea sa l-a dăruit Sfântului Apostol Toma, în timp ce era adus prin văzduh la locul unde ea fusese îngropată. După un scurt transfer din Ierusalim în Capadochia, Cinstitul Brâu al Maicii Domnului este readus în Orașul Sfânt de către împăratul Teodosie cel Mare. În anul 395 Brâul a fost mutat în Constantinopol de către fiul acestuia Arcadie, după ce fusese salvat de la înec de însăși Maica Domnului.

Printre numeroasele biserici în care Brâul a fost păstrat se numără și cea din Vlaherne, unde prin descoperire dumnezeiască, Maica Domnului a fost văzută de Sfântul Andrei și Epifanie ținând un Acoperământ în mâini din care ieșeau raze de lumină. Din biserica Vlaherne Brâul a fost mutat în biserica Sfânta Sofia, unde a fost cusut cu fir de aur de împărăteasa Zoe, după ce Cinstitul Brâu a videcat-o de duhuri necurate.

După câteva secole brâul a fost luat din Constantinopol și a fost dăruit mănăstirii Vatoped de către împăratul bizantin Ioan Cantacuzino, care mai târziu s-a și călugărit la această mănăstire. Astfel, după un lung și neobosit traseu, Cinstitul Brâu al Maicii Domnului a poposit și la Iași în data de 12 octombrie 2001.

Fiind un simbol, un semn duhovnicesc al curăției sufletești și trupești, al luptei și biruinței duhovnicești asupra păcatelor, al slujirii cu smerenie în iubire față de Dumnezeu și față de semenii noștri, Cinstitul Brâu al Maicii Domnului înseamnă reuniunea noastră interioară în rugăciunea minții și a inimii.

Damiana

## Cronică parohială 24-31 august

**Duminică 24.08.** – a fost oficiată cununia religioasă a tânărului Alin-Constantin Amarandei cu tânăra Noemi Nathalie Maryvonnick, din Franța, devenită ortodoxă prin primirea Sfântului Botez în ziua de 17.08. Nași: familia fratelui mirelui - Amarandei Marian și Caterina



Pruncul Andrei, fiul lui Iulian și Crinela Marc a primit Taina Sfântului Botez, având ca nași familia Adrian și Lucia-Monica Medrihan. A urmat o frumoasă masă festivă organizată la praznicarul parohiei și în parc.



**Miercuri 27 și Joi 28 august** a avut loc la Centrul Cultural Pastoral Durău conferința anuală a preoților din Arhiepiscopia Iașilor – protopopiatele Iași I și Târgu Neamț, cu tema “Viața și misiunea parohiei azi – împliniri, probleme, perspective”, cu participarea Înalt Prea Sfințitului Părinte Mitropolit Daniel. Unul dintre referatele Conferinței a fost prezentat de preotul paroh Mihai Mărgineanu. A urmat ședința de lucru pe grupe și prezentarea pachetului de concluzii și propuneri, ce urmează a fi publicate în revista mitropolitană



“Teologie și Viață” și în buletinul “Candela Moldovei”.

**Vineri 29.08** a primit Botezul prunca Miruna-Teodora, fiica familiei Bițic Neculai și Irina, având ca nași familia Sofragiu Georgetel și Liliana.

Sâmbătă 30.08 a fost sfințit cabinetul stomatologic “Smardent” al doamnei doctor Smaranda Nazarie, membră a Comitetului parohial. Cabinetul are o paletă de oferte promoționale, dar și filantropice. Tel. 261333



Ca un gest de recunoștință față de Dumnezeu, familia Moisa Gheorghe și Virginia a dorit să marcheze împlinirea a 25 de ani de căsătorie printr-o slujbă de mulțumire, care a fost oficiată în biserica parohială, în prezența fiilor Alexandru-Bogdan și Gheorghe-Iulian și



a unui impresionant număr de invitați. În aceeași zi de sâmbătă, au primit Taina Cununiei tinerii Lucian-Dumitru Boghean și Gina-Lăcrămioara Robu, avînd ca nași familia Pânzaru Florin și Maria. De asemenea, Corul parohial și Preotul paroh, au participat la Biserica Alba, la invitația Ing. Avram Gheorghe, la cununia religioasă a fiicei sale Irina cu tânărul Pasăre Constantin-Lucian, din parohia noastră.



**Cu prilejul Anului Nou Bisericesc, membrii Comitetului redacțional al foii parohiale “Credința și fapta” vă adresează urarea: *La mulți ani cu împliniri duhovnicești !***